

Do RAF až z dalekého Peru

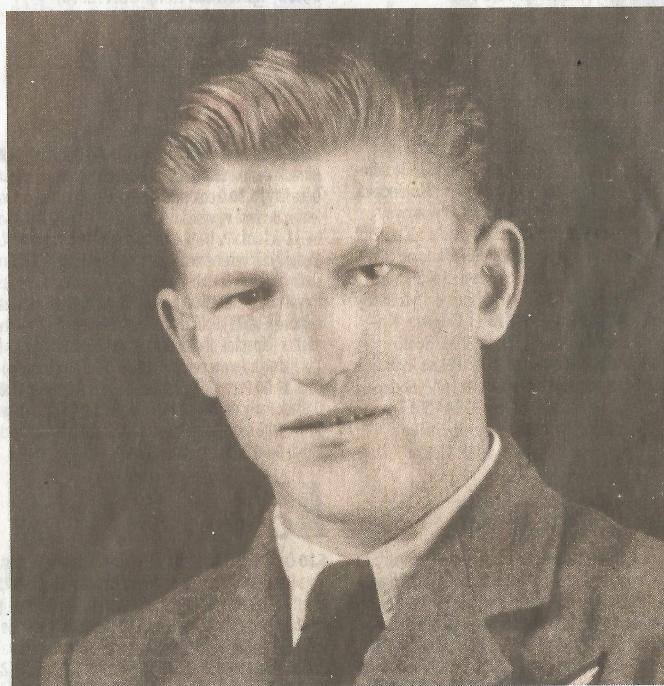
MILAN VOTAVA

Nermuťte se, prosím, zahynu-li, padnu při konání své svaté povinnosti – obrany vlasti. Tak jako náš zemřelý tatínek odcházel od rodiny do pole, také já jsem odešel od poměrně dobrých poměrů v Jižní Americe, abych se přidal k těm, kteří bojují proti našemu nepříteli. To napsal do poslední vůle krátce před svým prvním operačním letem v srpnu 1944 Jan Novák z Nedašova na Valašsku.

KALENDÁŘ HRDINŮ

OSUDY, KTERÉ INSPIRUJÍ

Narodil se 22. června 1914 Baltazaru a Rozálii Novákovým. Rodina v obci žila po generace a její členové se živili prací na vlastním malém hospodářství. Skromné poměry a vidina zlepšení rodinné situace jej přivedly k rozhodnutí odejít do nedalekého Zlína, kde získal práci u firmy Baťa. Kromě samotného zaměstnání mu bylo umožněno i večerní studium Baťovy školy práce. V roce 1936 byl odveden do československé bran-

Jan Novák „lovil“ nacistické ponorky

FOTO VHÚ

né moci a vojenskou prezenční službu nastoupil v říjnu téhož roku u pěšího pluku 28 „Tyrše a Fügnera“ v Praze-Vršovcích. V jejím rámci dokončil v roce 1937 radio-

telegrafní školu v Kutné Hoře a později v hodnosti četaře zastával funkci instruktora. Během služby též zažil dramatické záříjové události roku 1938.

Ještě téhož roku byl z vojenské služby propuštěn a navrátil se zpět do svého původního zaměstnání.

Později byl vybrán do skupiny zaměstnanců, kteří měli odjet do jihoamerického Peru a podílet se na rozvoji tamní Baťovy továrny. S vypuknutím druhé světové války opustili Protektorát Čechy a Morava a přes Jugoslávii se nejdříve dostali do italského Janova, odkud v říjnu odpluli do peruánské metropole. Okamžitě po vylodění začali s prací v podniku Fabrica de Calzado Peruano S. A., který byl pobočkou zlínské firmy Baťa.

V červnu 1942 obdržel výzvu, aby odjel do Británie a vstoupil do československé zahraniční armády, což okamžitě udělal. Z Peru odplul lodí přes jezero Titicaca do bolivijského města La Paz, odkud pokračoval vlakem do Buenos Aires v Argentině, kde čekal na lodní spojení do Velké Británie. Na palubě lodi Highland Chieftain připlul v prosinci 1942 do přístavu v Liverpoolu a začátkem ledna 1943 byl zařazen v hodnosti četaře k Náhradnímu tělesu Československé samostatné brigády, u které procházel základním výcvikem. V únoru byl přijat do britského

Královského letectva a vzhledem ke své předchozí vojenské službě zařazen do výcviku pro radiotelegrafisty a střelce. Poté odplul na Bahamy, kde zdárně dokončil i operační výcvik. Koncem května 1944 odplul z kanadského přístavu Halifax do skotského Gourocku, odkud pak vedla jeho cesta k 311. československé bombardovací peruti. Od srpna 1944 do konce války se zúčastnil řady protiponorkových patrol, během nichž se podílel na potopení minimálně jedné německé ponorky. Za svou účast v odboji byl mimo jiné vyznamenán dvěma Československými válečnými kříži 1939.

Po skončení války se i přes nabídky setrvání u armády rozhodl k odjezdu zpět do Peru. Tam se vrátil zpět k práci pro Baťu, ale později se osamostatnil.

Podplukovník ve výslužbě a čestný občan Nedašova Jan Holba Novák zemřel 2. října 2010.

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA

Seriál vzniká ve spolupráci
s VHÚ Praha, vychází každý pátek